

PATVIRTINTA

Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriaus
2026 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-95

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „EGLUTĖ“ VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ (toliau – Įstaiga) vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, maitinimo organizavimo Įstaigoje reikalavimus.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ministro tvarkos aprašas) ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2026 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T1-123 patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu (toliau – Savivaldybės tvarkos aprašas).

3. Aprašo tikslas – užtikrinti sveikatai palankią Įstaigos vaikų mitybą, maisto saugą ir geriausią kokybę, kad būtų patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologiniai poreikiai ir ugdomi sveikos mitybos įgūdžiai.

4. Aprašo nuostatos privalomos visiems Įstaigos darbuotojams, maisto produktų tiekėjui, taip pat vaikų atstovams pagal įstatymą tiek, kiek tai susiję su maitinimo organizavimo sąlygomis.

5. Aprašas taikomas kartu su Ministro tvarkos aprašu ir Savivaldybės tvarkos aprašu.

II SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

6. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Ministro tvarkos aprašo 5 punkte ir Savivaldybės tvarkos aprašo 4 punkte apibrėžtas sąvokas (Šiltas maistas, Tausojantis patiekalas, Pritaikytas maitinimas, Valgiaraštis, Maisto davinys, Šaltas užkandis, Cukrūs, Pridėtiniai cukrūs ir kt.).

7. Šiame Apraše papildomai vartojama sąvoka:

7.1. Mokytoja ir mokytojo padėjėja – Įstaigos darbuotojai, tiesiogiai atsakingi už vaikų maitinimo eigos priežiūrą grupėje (rankų plovimą, maisto patiekimą, valgymo higieną).

III SKYRIUS BENDRIEJI VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

8. Įstaigą sudaro sąlygos vaikų maitinimui organizuoti.

9. Maitinimo organizatorius atsako už vaikų maitinimo organizavimą Įstaigoje ir šio Aprašo, Ministro tvarkos aprašo bei Savivaldybės tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

10. Maitinimo paslaugos teikėjas, prieš pradėdamas organizuoti vaikų maitinimą, turi turėti Aprašo, Ministro tvarkos aprašo ir Savivaldybės tvarkos aprašo reikalavimus bei vaikų amžių atitinkančius valgiaraščius.

11. Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas Įstaigoje turi atitikti Reglamentų (EB) Nr. 178/2002, 852/2004 ir 853/2004 bei Lietuvos higienos normų HN 15:2021 ir HN 16:2011 reikalavimus.

12. Kiekvieną darbo dieną Įstaigos vaikai turi gauti šilto maisto. Maistas patiekiamas grupėse, švariose patalpose, sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti prie švaraus stalo.

13. Sutartys dėl maitinimo ir maisto produktų tiekimo paslaugų nesudaromos su į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Nepatikimų maisto tvarkymo subjektų sąrašą įtrauktais subjektais.

14. Įstaigoje negali būti reklamuojami Ministro tvarkos aprašo 19 punkte išvardyti maisto produktai (3 priedas).

IV SKYRIUS

VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

15. Vaikai iki 1 metų amžiaus maitinami pagal individualius valgiaraščius, sudarytus vadovaujantis Ministro tvarkos aprašo 30–31 punktais, raštu suderintus su vaiko atstovais pagal įstatymą ir, jei reikia, patikslintus pagal gydytojo raštišką rekomendaciją (Forma Nr. E027-1).

16. 1–7 metų amžiaus Įstaigos vaikai maitinami ne rečiau kaip kas 3,5 val. pagal patvirtintus valgiaraščius (1 priedas). Valgiaraščiai sudaromi atskirai 1–3 metų ir 4–7 metų amžiaus grupėms; mišraus amžiaus grupėse valgiaraštis gali būti sudaromas pagal 4–7 metų vaikams rekomenduojamas paros normas.

17. Maitinimai skirstomi į pagrindinius (pusryčiai, pietūs, vakarienė) ir papildomus (priešpiečiai, pavakariai). Kiekvieno maitinimo dalis paros raciono kaloringumo turi atitikti Ministro tvarkos aprašo 17 punkte nustatytas proporcijas.

18. Ne mažiau kaip 80 proc. vaikams patiekiamų patiekalų turi būti tausojantys patiekalai. Kiekvieną dieną turi būti patiekta daržovių ir vaisių bei bent vienas patiekalas iš augalinės kilmės maisto produktų.

19. Vaikų maitinimui Įstaigoje draudžiama naudoti Ministro tvarkos aprašo 19 punkte ir Savivaldybės tvarkos aprašo 18 punkte išvardytas maisto produktų grupes (3 priedas).

20. Patiekalų gaminimo ir patiekimo tvarkai taikomi Ministro tvarkos aprašo 22 punkte nustatyti reikalavimai (patiekalų šviežumas, tausojantys gamybos būdai, druskos, cukraus ir prieskonių naudojimo apribojimai, patiekalų kaitojimosi dažnumas ir kt.).

21. Įstaigoje sudaromos higieniškos sąlygos vaikams nemokamai atsigerti geriamojo vandens visą dieną, net jei vaikai nemaitinami.

22. Draudžiama naudoti susidėvėjusius, ištrupėjusius, įskilusius, apdaužytais kraštais indus bei aliumininius įrankius ir indus.

23. Grupės vaikų priėmimo–nusirengimo patalpoje matomoje vietoje skelbiama: einamosios dienos valgiaraštis, Ministro tvarkos aprašo 19 punkto nuostatos (3 priedas), maisto pasirinkimo piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris.

24. Įstaigos interneto svetainėje skelbiami: šis Aprašas, Ministro tvarkos aprašas, Savivaldybės tvarkos aprašas ir einamojo laikotarpio valgiaraščiai.

25. Vaikams leidžiama ruošti maistą kartu su pedagogu ir jį vartoti, jei tai suplanuota ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programoje ir laikomasi bendrųjų higienos reikalavimų.

26. Tėvams (globėjams) neleidžiama į Įstaigą atnešti vaikui maisto produktų ar patiekalų, skirtų papildyti kasdienį maitinimą, taip pat neleidžiama nešti maisto į grupėje organizuojamas šventes ar kitus renginius. Ši nuostata netaikoma Aprašo V skyriuje nustatytais pritaikyto maitinimo atvejais.

V SKYRIUS

PRITAIKYTAS MAITINIMAS

27. Vaikams, kurių atstovai pagal įstatymą pateikia gydytojo raštiškus nurodymus (Forma Nr. E027-1), Įstaigoje organizuojamas pritaikytas maitinimas.

28. Gavus Formą Nr. E027-1, Įstaigos visuomenės sveikatos priežiūrą vykdančio specialistas per 5 darbo dienas raštu informuoja Įstaigos administraciją ir Maitinimo paslaugos teikėją apie nurodymus dėl vaiko maitinimo organizavimo.

29. Įstaiga, gavusi gydytojo raštišką rekomendaciją, teikia prašymą Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui dėl pritaikyto maitinimo valgiaraščio sudarymo (5 priedas). Valgiaraštis parengiamas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo rekomendacijos gavimo dienos.

30. Jei pritaikyto maitinimo patiekalų Įstaigos virtuvėje pagaminti nėra galimybių, vaikas tą dieną gali būti maitinamas iš namų atneštu maistu, kurį Įstaiga laiko ir patiekia tinkamos temperatūros. Už tokio maisto saugą ir kokybę atsako vaiko atstovai pagal įstatymą.

VI SKYRIUS VALGIARAŠČIŲ SUDARYMAS

31. Įstaigos vaikų maitinimo valgiaraščiai (1 priedas) sudaromi ne mažiau kaip 15 darbo dienų laikotarpiui, atsižvelgiant į rekomenduojamas paros normas ir vaikų buvimo Įstaigoje trukmę. Valgiaraščių energinė ir maistinė vertė nuo Paros normų gali nukrypti ne daugiau kaip 5 proc.

32. Valgiaraščius sudaro Maitinimo paslaugos teikėjo paskirtas, teisės aktuose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis asmuo, vadovaudamasis Ministro tvarkos aprašo 49 punkte nurodytais būdais (pagal rekomenduojamų valgiaraščių pavyzdžius arba savarankiškai).

33. Visi valgiaraščio lapai (išskyrus titulinį) turi būti sunumeruoti, patvirtinti vadovo parašu ir Įstaigos spaudu bei valgiaraštį sudariusio asmens parašu. Elektroniniai valgiaraščiai tvirtinami kvalifikuotais elektroniniais parašais.

34. Įstaigai dalyvaujant Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programoje, šios programos maisto produktai į valgiaraščius neįtraukiami.

VII SKYRIUS MAITINIMO ORGANIZAVIMO PRIEŽIŪRA

35. Įstaigoje sveikatos priežiūrą vykdančio visuomenės sveikatos specialistas ne rečiau kaip kartą per dvi savaites vertina vaikų maitinimo organizavimo atitiktį šio Aprašo, Ministro tvarkos aprašo ir Savivaldybės tvarkos aprašo reikalavimams ir pildo Valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalą (2 priedas).

36. Nustatęs neatitikimų, visuomenės sveikatos specialistas juos užregistruoja žurnale ir nedelsdamas raštu informuoja maitinimo organizatorių, pranešimo kopiją pateikdamas Įstaigos direktoriui. Maitinimo organizatorius privalo pašalinti nustatytus trūkumus nedelsiant.

37. Nepašalinus neatitikimų per tą pačią dieną, apie tai pranešama teritorinei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

38. Valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalas Įstaigoje saugomas dvejus metus.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Šis Aprašas skelbiamas Įstaigos interneto svetainėje ir grupių vaikų priėmimo–nusirengimo patalpose.

40. Aprašą, jo pakeitimus ir papildymus tvirtina Įstaigos vadovas įsakymu.

41. Aprašo nuostatos, tiesiogiai neaptartos šiame dokumente, taikomos vadovaujantis Ministro tvarkos aprašu ir Savivaldybės tvarkos aprašu bei kitais maitinimo saugą ir kokybę reglamentuojančiais teisės aktais.

42. Prie šio Aprašo pridedami priedai:

42.1. 1 priedas. Valgiaraščio formos pavyzdys;

42.2. 2 priedas. Valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalo forma;

42.3. 3 priedas. Vaikų maitinimui Įstaigoje draudžiamų naudoti maisto produktų grupių sąrašas;

42.4. 4 priedas. Pranešimo apie nustatytus vaikų maitinimo organizavimo neatitikimus forma;

42.5. 5 priedas. Prašymo dėl pritaikyto maitinimo valgiaraščio sudarymo forma.

Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“
vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Valgiaraščio formos pavyzdys)

Mažeikių lopšelis-darželis „Eglutė“, Mažeikiai

_____ DIENŲ VALGIARAŠTIS
(nurodyti dienų skaičių)

Vaikų amžiaus grupė: _____ Įstaigos darbo laikas: nuo _____ iki _____ val.

Savaitės diena: _____

Pusryčiai

Maitinimas, val.	Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išėiga, g (ml)	Baltymai, g	Riebalai, g	Angliavandeniai, g	Energinė vertė, kcal
Iš viso:							

Priešpiečiai (jei numatyta)

Maitinimas, val.	Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išėiga, g (ml)	Baltymai, g	Riebalai, g	Angliavandeniai, g	Energinė vertė, kcal
Iš viso:							

Pietūs

Maitinimas, val.	Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išėiga, g (ml)	Baltymai, g	Riebalai, g	Angliavandeniai, g	Energinė vertė, kcal

Maitinimas, val.	Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išėiga, g (ml)	Baltymai, g	Riebalai, g	Angliavandeniai, g	Energinė vertė, kcal
Iš viso:							

Pavakariai

Maitinimas, val.	Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išėiga, g (ml)	Baltymai, g	Riebalai, g	Angliavandeniai, g	Energinė vertė, kcal
Iš viso:							

Iš viso (dienos davinio): baltymai ____ g, riebalai ____ g, angliavandeniai ____ g, energinė vertė ____ kcal.

Valgiaraštį sudarė: _____ (vardas, pavardė, parašas, data)

Tvirtino: Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ direktorius(-ė) _____
(vardas, pavardė, parašas, A.V.)

Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“
vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
2 priedas

(Valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalo forma)

VALGIARAŠČIŲ IR VAIKŲ MAITINIMO ATITIKTIES PATIKRINIMO ŽURNALAS

Data	Patikrinimo rezultatas (atitinka / neatitikties aprašymas)	Siūlomas neatitikties taisymas	Neatitikties pašalinimo terminas (data, val.)	Įvykdyta (data, val.)	Tikrinusio asmens vardas, pavardė, parašas

Žurnalą pildo Įstaigoje sveikatos priežiūrą vykdančias visuomenės sveikatos specialistas ne rečiau kaip kartą per dvi savaites. Žurnalas saugomas dvejus metus.

VAIKŲ MAITINIMUI ĮSTAIGOJE DRAUDŽIAMŲ NAUDOTI MAISTO PRODUKTŲ GRUPIŲ SĄRAŠAS

Vadovaujantis Ministro tvarkos aprašo 19 punktu, vaikų maitinimui Įstaigoje draudžiama naudoti šias maisto produktų grupes:

- bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai;
- saldainiai, šokoladas ir šokolado gaminiai, valgomieji ledai;
- pieno produktai ir konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu; pieno produktai su alyvpalmių aliejumi;
- kramtomoji guma;
- gazuoti gėrimai, energiniai gėrimai;
- maisto produktai, papildyti B grupės vitaminais;
- nealkoholinis alus, sidras ir vynas;
- gėrimai ir maisto produktai, pagaminti iš kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto; cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai); kisieliai;
- arbata, kurioje yra pluoštinių kanapių dalių (išskyrus sėklas);
- sultinių, padažų koncentratai; padažai su spirgučiais;
- šaltai, karštai, mažai rūkyti mėsos gaminiai ir gaminiai, kurių gamyboje naudotos rūkymo kvapiosios medžiagos; rūkyta žuvis;
- konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai; nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai;
- strimelės, pagautos Baltijos jūroje;
- mechaniškai atskirta mėsa, žuvis ir jų turintys maisto produktai;
- subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis);
- džiūvėseliuose volioti ar džiūvėseliais pabarstyti kepti mėsos, paukštienos ir žuvies gaminiai;
- maisto papildai;
- maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (GMO), ar juos turintys;
- maisto produktai, kurių sudėtyje yra iš dalies hidrintų augalinių riebalų;
- maisto produktai ir patiekalai, neatitinkantys Ministro tvarkos aprašo 3–5 prieduose nustatytų kokybės, cukraus, druskos ir skaidulinių medžiagų reikalavimų.

Jei gydytojo raštiškuose nurodymuose (Forma Nr. E027-1) rekomenduojami vartoti šiame sąraše išvardyti maisto produktai, draudimas netaikomas tik tam vaikui (vaikams), kuriam (kuriems) pateikti gydytojo raštiški nurodymai.

Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“
vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
4 priedas

(Pranešimo apie nustatytus vaikų maitinimo organizavimo neatitikimus forma)

Mažeikių lopšelis-darželis „Eglutė“
PRANEŠIMAS
DĖL VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO NEATITIKIMŲ

20__ m. _____ d. Nr. ____

Gavėjas: _____ (Maitinimo organizatorius)

Atlikus vaikų maitinimo organizavimo patikrinimą Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“, nustatyta:

1. Nustatytas neatitikimas:

2. Pažeista Aprašo / Ministro tvarkos aprašo / Savivaldybės tvarkos aprašo nuostata:

3. Siūlomas neatitikties šalinimo būdas:

4. Neatitikties pašalinimo terminas: _____ (data, val.)

Prašome nurodytą neatitikimą pašalinti nedelsiant. Nepašalinus neatitikimo per tą pačią dieną, apie tai bus pranešta teritorinei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

Pranešimą surašė: _____ (pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Pranešimo kopija pateikta: Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ direktoriui(-ei)

Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“
vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
5 priedas

(Prašymo dėl pritaikyto maitinimo valgiaraščio sudarymo forma)

Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui

**PRAŠYMAS
DĖL PRITAIKYTO MAITINIMO VALGIARAŠČIO SUDARYMO**

20__ m. _____ d. Nr. ____

Prašome sudaryti pritaikytą maitinimo valgiaraštį Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ ugdytiniui pagal pridedamą gydytojo raštišką rekomendaciją.

1. Vaiko inicialai / grupė:

2. Vaiko gimimo data:

3. Sveikatos sutrikimo pobūdis (nurodyta gydytojo rekomendacijoje):

4. Gydytojo raštiškos rekomendacijos data ir forma (E027-1 / 046/a):

5. Pridedami dokumentai: gydytojo raštiškos rekomendacijos kopija.

Prašome pritaikytą valgiaraštį pateikti Įstaigai per teisės aktuose nustatytą terminą (ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo rekomendacijos gavimo dienos).

Prašymą teikia: Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ direktorius(-ė)

_____ (vardas, pavardė, parašas, data)